

TUKIHENKIÖ

JA

TUKIPERHETOIMINTA

- Käsikirja

SISÄLLYS

1. Mitä on tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta	3
1.1. Vapaaehtoistoimintaa	3
1.2. Taustalla lastensuojelu	3
1.3. Tukemista arjessa	3
1.4. Luottamusta.....	3
1.5. Yhteistyötä.....	4
1.6. Koulutusta	4
2. Kuka voi toimia tukihenkilönä tai tukiperheenä?	4
2.1. Kiinnostusta ja halua tukea lasta / nuorta	4
3. Milloin tukihenkilöä tai tukiperhettä tarvitaan?	5
4. Tukisuhteen kulku	5
4.1. Aloittaminen ja tukisuunnitelman teko.....	5
4.2. Tukihenkilön ja tuettavan väliset tapaamiset.....	6
4.3. Yhteistyö tuettavan ja vanhempien välillä	6
4.4. Tukisuhteen päättäminen	6
5. Tukihenkilön ja sosiaalityöntekijän välinen yhteistyö	7
5.1. Mitä teen jos huolestun?.....	7
5.2. Yhteydenpito sosiaalityöntekijään.....	8
5.3. Tukihenkilön ja sosiaalityöntekijän toiminnan eroja.....	8
6. Tukihenkilön tuki	9
7. Tukisuhteen käytännön järjestelyt kunnassa.....	9
8. Ennen tukiperheeksi tai tukihenkilöksi hyväksymistä.....	11
8.1. Miten toteutetaan?.....	11
8.2. Lomakkeet:.....	11
9. Mitä lapsen/nuoren kanssa voi tehdä?	12

Liitteet

1. Mitä on tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta

Tukihenkilö on lapselle tai nuorelle aikuisen malli, kuuntelija, keskustelukumppani ja turvallinen aikuinen, jonka kanssa voi yhdessä harrastaa ja toimia. Tuettava ja tukihenkilö tapaavat yleensä lapsen tai nuoren omassa elinympäristössä yhteisen tekemisen tai harrastuksen merkeissä. Tapaamiset ovat yleensä esim. noin parin tunnin mittaisia viikon tai kahden välein.

Tukiperhetoiminta on antoisaa ja tavoitteellista vapaaehtoistyötä niille, jotka pitävät lapsista ja haluavat jakaa arkinsa tuettavien lasten kanssa. Tuettava lapsi vierailee tukiperheessä sovituksi ja säännöllisesti esimerkiksi yhden viikonlopun kuukaudessa. Tuettavat lapset ovat usein leikki- tai kouluikäisiä.

1.1. Vapaaehtoistoimintaa

Lastensuojelun tukihenkilötoiminta on vapaaehtoistoimintaa, jonka avulla edistetään lasten ja nuorten hyvinvointia. Siinä on kyse lapselle ja nuorelle annettavasta tuesta, välittämisestä ja vastuunkannosta. Vapaaehtoiset eivät kuulu autettavan luonnolliseen lähipiiriin, mutta eivät ole myöskään ammattiauttajia.

Vapaaehtoisella ja ammatillisella työllä on samantapaisia periaatteita ja tavoitteita, mutta myös eroja.

- vapaaehtoistyöstä ei saa palkkaa
- työ tapahtuu vapaa-ajalla
- työ on omaehtoista

Vapaaehtoistoiminnalla ei saa korvata ammattiapua. Vapaaehtoinen auttamistyö tukee ja täydentää sosiaalialan ammatillista työtä. Vapaaehtoistyötä tekevällä on usein välittäjän tehtävä apua tarvitsevan lähipiirin ja ammatillisen avun välissä.

Jokainen voi valita itselleen sopivan sitoutumisen asteen omien toiveidensa ja voimavarojensa mukaan. Joku on valmis vaativaankin tukisuhteeseen, toinen taas toivoo helpompaa tuettavaa.

1.2. Taustalla lastensuojelu

Tukiperhe- ja tukihenkilötoiminta on lastensuojelun avohuollon tukitoimenpide, jolla tuetaan lasta/ nuorta ja lapsen perhettä suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti. Toiminta perustuu lastensuojelulakiin. Kunnat ja muutamat lastensuojelujärjestöt organisoivat ja ohjaavat lastensuojelun tukihenkilötoimintaa. Tukihenkilön tai tukiperheen voi saada lapsi tai nuori, jolla ei syystä tai toisesta ole elämässään riittävästi aikuisen tukea ja läsnäoloa.

1.3. Tukemista arjessa

Tukihenkilö/-perhe sitoutuu olemaan turvallisena aikuisena mukana lapsen elämässä sovitun ajan ja sitoutuu toimimaan tehdyn suunnitelman mukaisesti. Tukihenkilönä toimiminen on lapsen rinnalla kulkemista, yhdessä tekemistä sekä arjen ilojen ja surujen jakamista. Se on lapsen tukemista tavallisissa arjen asioissa, kuten koulunkäynnissä, harrastuksissa ja ihmissuhteissa.

Jokaisella tukihenkilöllä on mahdollisuus tukea lasta omalla tavallaan, oman elämänkokemuksensa tuomien tietojen ja taitojen pohjalta. Tukihenkilöksi ryhtyvältä ei edellytetä erityistaitoja, ammatillisia valmiuksia tai sosiaalialan tuntemusta.

1.4. Luottamusta

Tukihenkilö- ja perhe sitoutuu tehtäväänsä ja pitää lupauksensa. Tuettava voi myös kertoa luottamuksellisesti asioitaan tukihenkilölle.

Tukihenkilöllä tai –perheellä on vaihteluvollisuus. Tukihenkilö ei saa kertoa tuettavan ja hänen perheensä asioita ulkopuolisille.

1.5. Yhteistyötä

Tärkeä osa toimintaa on yhteistyö sosiaalityöntekijän, lapsen vanhempien ja mahdollisten muiden lapselle tärkeiden ihmisten kanssa. Sosiaalityöntekijä seuraa tukisuhteen kulkua ja ohjaa ja tukee tukihenkilöä. Tukisuhde perustuu *lapsen tai nuoren* sekä hänen *vanhempiansa, tukihenkilön/-perheen* ja lastensuojelun *sosiaalityöntekijän* yhteiseen sopimukseen.

1.6. Koulutusta

Ennen tukihenkilöksi tai – perheeksi ryhtymistä tukihenkilöllä on oikeus saada perehdytystä vastuulliseen tehtäväänsä. Usein tukihenkilönä tai – perheenä toimiminen edellyttää tukihenkilökurssin käymistä.

2. Kuka voi toimia tukihenkilönä tai tukiperheenä?

Lastensuojelun *tukihenkilöksi* haetaan yli 18-vuotiaita tasapainoisia aikuisia, joilla on aikaa ja halua toimia lapsen tai nuoren tukena. Tukihenkilö voi olla mies tai nainen, nuori tai vanha, perheellinen tai perheetön.

Tukiperheeksi etsitään tavallisia perheitä, joilla on aikaa ja tilaa tuettavalle lapselle sekä kykyä ja halua vastata hänen tarpeisiinsa. Työssä tarvitaan myönteisyyttä, joustavuutta, sitoutuneisuutta sekä yhteistyötaitoja.

Kuka tahansa joka on kiinnostunut ryhtymään tukihenkilöksi tai tukiperheeksi, voi ottaa yhteyttä sosiaalitoimistoon.

Tukihenkilöt kutsutaan henkilökohtaiseen haastatteluun, jossa arvioidaan henkilön soveltuvuus tehtävään. Keskustelussa sosiaalityöntekijän kanssa selvitetään myös mitä toiminta on ja mitä asioita tukihenkilöksi aikovalta odotetaan.

2.1. Kiinnostusta ja halua tukea lasta / nuorta

- ✿ **Oma elämäntilanne ja ihmissuhteet ovat kunnossa**
 Jos tukihenkilöllä itsellään on elämässään vaikeuksia, hänellä harvoin riittää voimavaroja toisen tukemiseen.
- ✿ **Halu sitoutua**
 Yleensä toivotaan sitoutumista vähintään vuoden ajaksi, sillä luottamussuhteen rakentaminen lapseen vie aikaa.
- ✿ **Yhteistyötaidot**
 Olennainen osa toimintaa on yhteistyö tuettavan, hänen perheensä ja sosiaalityöntekijän kanssa.
 - ✿ Avoimuus
 - ✿ Tasavertaisuus
 - ✿ Tarvittaessa tiivis yhteistyö
- ✿ **Tuntee rajansa**
 Tukihenkilöksi aikovan on pohdittava, kuinka paljon hän haluaa käyttää aikaa toimintaan ja miten vaativaan tukisuhteeseen hän on valmis sitoutumaan. Myös tukisuhteen aikana tukihenkilön on huolehdittava osaamisensa ja jaksamisensa rajoista. Tukihenkilön ei tarvitse selviytyä yksin vaikeista tilanteista eikä suostua kaikkiin lapsen ja perheen pyyntöihin. Rajansa tunteva osaa tarvittaessa hakea apua itselleen.

3. Milloin tukihenkilöä tai tukiperhettä tarvitaan?

Tukiperhettä tai tukihenkilöä saatetaan tarvita silloin, kun lapsen lähipiirin tai nuoren omat voimavarat eivät enää yksin riitä. Tukiperheen tai tukihenkilön tarpeen taustalla voi olla esim. sukulaisien tai ystävien muodostamien tukiverkoston puuttuminen, vanhempien fyysinen tai psyykinen väsyminen, vaikeudet kasvatusasioissa, koulussa tai ihmissuhteissa.

Tukiperhetoiminnalla tuetaan perheen vanhemman tai vanhempien jaksamista antamalla heille omaa aikaa ja mahdollisuuksia lisätä omia voimavarojaan. Lapsi puolestaan saa tukiperheessä mahdollisuuden virkistytymiseen, uusia virikkeitä, kavereita sekä kasvua ja kehitystä tukevia uusia aikuissuhteita.

Tukihenkilö on lapselle tai nuorelle aikuisen malli, kuuntelija, keskustelukumppani ja turvallinen aikuinen, jonka kanssa voi yhdessä harrastaa ja toimia.

Sosiaalityöntekijät arvioivat lapsen tukihenkilön tarpeen. Aloite tukihenkilön hankkimiseksi voi tulla myös esim. koulukuraattorilta, psykologilta, perhetyöntekijältä, terveydenhoitajalta, vanhemmilta tai lapselta itseltään.

Tuettaviksi valikoituu useimmiten leikki- tai kouluikäisiä lapsia tai nuoria. Tukisuhde päättyy viimeistään silloin, kun tuettava täyttää 18 vuotta. Jos tuettava on oikeutettu lastensuojelun jälkihooltoon, tukihenkilösuhdetta voidaan jatkaa siihen asti kunnes nuori täyttää 21 vuotta.

Tukihenkilö- ja tukiperhetoiminnan tavoitteena on vaikuttaa myönteisesti lapsen elämään, edistää hänen tervettä kasvua ja kehitystä sekä ennaltaehkäistä vaikeuksia.

Tukihenkilöä ei voida käyttää lastensuojelun tukikeinona kaikissa tilanteissa. Tukihenkilön käyttö ei ole perusteltua esim. silloin kun perheessä on kriisi tai tilanteessa, jossa harkitaan lapsen sijoittamista kodin ulkopuolelle.

Tukisuhde perustuu aina molemminpuoliseen **vapaaehtoisuuteen**.

- ✿ Ketään ei voi pakottaa ottamaan tukihenkilöä. Myös vanhempien hyväksyntä tarvitaan kotona asuvan lapsen kohdalla ennen tukisuhteen aloittamista. Valtaosa lapsista tai nuorista ja heidän vanhemmistaan suhtautuu myönteisesti ajatukseen vapaaehtoisesta tukihenkilöstä.
- ✿ Sosiaalityöntekijän tehtävänä on ottaa huomioon tukihenkilö-tuettava paria valitessa myös tukihenkilön elämäkokemus, henkilökohtaiset ominaisuudet, valmiudet ja toimintaan käytettävissä oleva aika. Tukihenkilöllä on myös oikeus kieltäytyä tarjotusta tehtävästä.
- ✿ Päätöstä ei tarvitse tehdä heti vaan siihen annetaan miettimisaikaa.

4. Tukisuhteen kulku

4.1. Aloittaminen ja tukisuunnitelman teko

Kun tukisuhteen aloittamisesta on sovittu, järjestetään tapaaminen. Tapaamiseen tulevat tukihenkilö, tuettava lapsi, vanhemmat ja sosiaalityöntekijä. Tapaamisen ilmapiiriin tulisi olla mahdollisimman vapaamuotoinen.

Sovitaan seuraavista tukisuhteen perusasioista:

- ✿ **Toiveet ja odotukset**
 - ✿ Käydään eri osapuolten näkemykset läpi
 - ✿ Sosiaalityöntekijä kertoo tukihenkilötoiminnan yleisistä periaatteista ja toimintakäytännöistä

• **Tukisuhteen tavoitteet**

- Yksi tai kaksi tavoitetta riittää (esim. yhteisen harrastuksen löytäminen)

• **Pelisäännöt**

- Sovitaan alustavasti kuinka usein tukihenkilö ja tuettava tapaavat
- Kuka hakee ja tuo lapsen sovittuun tapaamiseen
- Mitä tukihenkilö ja lapsi/nuori yhdessä tekevät
- Miten tuettava ja hänen vanhempansa, tukihenkilö ja sosiaalityöntekijä pitävät jatkossa yhteyttä toisiinsa

• **Seuraava yhteistapaaminen**

- Milloin tukisuunnitelma tarkistetaan ja arvioidaan tukisuhteen kulkua. (Vähintään kerran vuodessa.)
- Kuka kutsuu tapaamisen koolle? Sosiaalityöntekijä?
- Mistä asioista yhteistapaamisissa puhutaan. Yleensä tapaamisissa arvioidaan tukisuhteen etenemistä, käsitellään ilmenneitä pulmia ja tarvittaessa kerrataan pelisääntöjä.

4.2. Tukihenkilön ja tuettavan väliset tapaamiset

Tukihenkilö tapaa tuettavaansa sovittuun ja yleensä viikon tai kahden viikon välein. Riittävän usein ja säännöllisin väliajoin olevat tapaamiset auttavat luottamussuhteen kehittymisessä. Tutustuminen tapahtuu nopeammin, jos tukisuhteen alkuvaiheessa tapaamisia on suhteellisen tiiviisti. Myöhemmin tapaamisia voidaan harventaa, mutta säännöllisyydestä on hyvä pitää kiinni. Lapsen kannalta lyhyetkin tapaamiset ovat tärkeitä.

Se, miten ja missä tukihenkilö ja tuettava tapaavat, vaihtelee tukisuhteesta toiseen. Useimmiten tukihenkilö ja tuettava tapaavat yhteisen tekemisen tai harrastuksen parissa. Tukiperheessä tuettava osallistuu perheen arkeen.

Aina ei tarvitse edes tavata. Tärkeintä on, että tukihenkilö muistaa lasta ja häneen pidetään säännöllisesti yhteyttä. Lapsi ilahtuu puhelinsoitosta, tekstiviestistä, kortista tai kirjeestä. Tukihenkilö voi myös muistaa lasta tämän merkkipäivinä.

4.3. Yhteistyö tuettavan ja vanhempien välillä

Onnistunut tukisuhde edellyttää, että tukihenkilö toimii yhteisymmärryksessä lapsen vanhempien kanssa, ja ottaa heidän toiveensa ja ajatuksensa huomioon. Kun vanhemmat tuntevat tukihenkilön ja luottavat häneen, on lapsenkin helppo tavata tukihenkilöä.

Tukihenkilön tulee kertoa riittävän avoimesti vanhemmille suunnitelmistaan ja ajatuksistaan tapaamisten sisällöistä. On tärkeää, että vanhemmat hyväksyvät yhteisen toiminnan. Vanhempien tulee myös tietää milloin ja missä tapaamiset ovat ja mihin aikaan lapsi tulee kotiin.

Jos tukihenkilön hyväksyminen on vanhemmille vaikeaa, heillä voi olla ristiriitaisia tunteita siitä, että lapsi kiintyy tukihenkilöön. Tällaisissa tilanteissa tukihenkilön on hyvä ilmaista selkeästi, että haluaa toimia lapsen parhaaksi yhdessä vanhempien kanssa ja ottaa huomioon vanhempien toiveita ja ajatuksia. Tukihenkilö voi kertoa myönteisiä asioita heidän lapsestaan. On lapsen etu, että tukihenkilöllä on hyvä suhde vanhempiin.

4.4. Tukisuhteen päättäminen

Tukisuhteet päättyvät eri syistä. Paras vaihtoehto olisi päättää tukisuhde sitten, kun tuen tarvetta ei enää ole: nuori on itsenäistynyt tai perheen tilanne on kohentunut niin paljon, että ulkopuolista tukihenkilöä ei enää tarvita.

Tukisuhde voi päättyä tukihenkilön tai tuettavan elämäntilanteen muuttuessa tai jo ennen kuin se on kunnolla alkanutkaan. Tähän voi olla syynä se, että tuettava tai tukihenkilö ei ole tarpeeksi motivoitunut, tapaamiset eivät toteudu tai yhteistyö ei suju. Tällöin molempien kannalta paras ratkaisu on päättää tukisuhde.

Pidemmän tukisuhteen päättäminen on tärkeä vaihe etenkin tuettavalle. Hänen on irtauduttava tukihenkilöstä ja jätettävä taakseen läheiseksi tullut ihminen. Siksi tukisuhteen päättämiseen tulisi varata riittävästi aikaa. Jos tukihenkilö joutuu lopettamaan tukisuhteen, hänen tulee ilmoittaa siitä hyvissä ajoin tuettavalle ja sosiaalityöntekijälle ja pienen lapsen ollessa kyseessä myös vanhemmille.

Tukihenkilö ja tuettava voivat jo hyvissä ajoin ennen viimeistä tapaamista muistella yhdessä koettuja asioita ja jutella tukisuhteen päättymiseen liittyvistä tunteista. Tukisuhteen päätteeksi järjestetään yhteistapaaminen, jossa käydään läpi, mitä tukisuhde on antanut.

5. Tukihenkilön ja sosiaalityöntekijän välinen yhteistyö

Tukihenkilö tekee aina yhteistyötä myös lastensuojelun sosiaalityöntekijän kanssa.

- Sosiaalityöntekijällä on velvollisuus perehdyttää, ohjata ja tukea tukihenkilöä.
- Tukihenkilöltä odotetaan yhteydenpitoa sosiaalityöntekijään, raportointia tukisuhteen kuulumisista ja osallistumista sosiaalityöntekijän antamaan ohjaukseen.

Hyvää yhteistyötä edistää avoin kommunikaatio. Tukihenkilö voi puhua sosiaalityöntekijän kanssa toimintaan liittyvistä asioista, iloista ja suruista. Mahdollisuus avoimeen keskusteluun on tukihenkilölle tärkeää, sillä hän toimii tukisuhteessa varsin itsenäisesti ja yksin. Vaitiolovelvollisuuden vuoksi tukihenkilö ei voi puhua asioista ulkopuolisille.

Sosiaalityöntekijä kertoo lapsesta ja perheestä tukihenkilölle vain tukisuhteen kannalta tarpeelliset tiedot. Tukihenkilö kertoo kuukausiraportissaan sosiaalityöntekijälle tukisuhteeseen oleellisesti liittyvät asiat.

5.1. Mitä teen jos huolestun?

Tukisuhteessa voi tulla eteen tilanteita tai asioita, jolloin on otettava yhteyttä sosiaalityöntekijään. Näin on esimerkiksi silloin, kun tukihenkilö huomaa tai saa tietää erityisen huolestuttavia asioita tuettavasta tai tämän perheestä. Parasta olisi aina, että tuettava tai hänen perheensä ottaisivat itse asian puheeksi sosiaalityöntekijän kanssa. Tukihenkilö voi rohkaista heitä tähän.

Jos tuettava tai hänen perheensä ei halua ottaa asiaa itse esille, tukihenkilön on itse arvioitava, kertooko hän asiasta sosiaalityöntekijälle. Tärkeintä on miettiä, mikä on lapsen kannalta paras ta.

- Onko huoleni lapsen tai nuoren ja perheen tilanteesta lisääntynyt tai jatkunut kauan?
- Kuuluuko asia omien auttamismahdollisuuksien tai velvollisuuksieni ulkopuolelle?
- Onko kysymys asiasta, josta kenen tahansa kansalaisen kuuluu ilmoittaa viranomaisille?

Tukihenkilön on AINA kerrottava sosiaalityöntekijälle, jos hän huomaa tai epäilee perheessä

- perheväkivaltaa tai seksuaalista hyväksikäyttöä
- selvää lapsen hoidon ja huolenpidon laiminlyöntiä
- nuoren tai vanhempien rajua päihteidenkäyttöä tai rikollisuutta

Tämä perustuu lastensuojelulain ilmoitusvelvollisuuteen

25 § Ilmoitusvelvollisuus

Sosiaali- ja terveydenhuollon, opetustoimen, nuorisotoimen, poliisitoimen ja seurakunnan tai muun uskonnollisen yhdyskunnan palveluksessa tai luottamustoimessa olevat henkilöt sekä muun sosiaalipalvelujen tai terveydenhuollon palvelujen tuottajan, opetuksen tai koulutuksen järjestäjän tai turvapaikan hakijoiden vastaanottotoimintaa tai hätäkeskustoimintaa taikka koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa harjoittavan yksikön palveluksessa olevat henkilöt ja terveydenhuollon ammattihenkilöt ovat velvollisia viipymättä ilmoittamaan salassapitosäännösten estämättä kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle, jos he tehtävässään ovat saaneet tietää lapsesta, jonka hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttää lastensuojelun tarpeen selvittämistä.

Myös muu kuin 1 momentissa tarkoitettu henkilö voi tehdä tällaisen ilmoituksen häntä mahdollisesti koskevien salassapitosäännösten estämättä.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, on voimassa, mitä rippiin tai muuhun sielunhoitoon liittyvästä salassapitovelvollisuudesta erikseen säädetään tai määrätään.

Sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on pidettävä rekisteriä lastensuojeluilmoituksista ja niiden sisälöstä.

Jos lapsi muuttaa pois kunnasta 27 §:ssä tarkoitetun lastensuojelutarpeen selvityksen aikana tai ollessaan muutoin lastensuojelun asiakkaana, sosiaalihuollosta vastaavan toimielimen on salassapitosäännösten estämättä viipymättä ilmoitettava muutosta lapsen uudelle asuinkunnalle. Uudelle asuinkunnalle on tarvittaessa toimitettava viipymättä myös ne asiaan liittyvät asiakirjat, jotka ovat välttämättömiä lastensuojelutarpeen arvioimiseksi tai lastensuojelutoimenpiteiden järjestämiseksi. Lapsen uuden asuinkunnan on jatkettava selvityksen tekemistä tai muita lastensuojelutoimenpiteitä.

Sen lisäksi, mitä sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain (812/2000) 18 §:n 3 momentissa säädetään oikeudesta antaa oma-aloitteisesti tietoja poliisille, lastensuojeluviranomaisen on salassapitoa koskevien säännösten estämättä ilmoitettava poliisille, jos on perusteltua syytä epäillä, että lapsen on kasvuympäristössään kohdistettu rikoslain (39/1889) 20 tai 21 luvussa rangaistavaksi säädetty teko, josta säädetty enimmäisrangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta.

SOSIAALITYÖNTEKIJÄN tehtävänä on arvioida onko aihetta huolestumiseen vai ei.

5.2. Yhteydenpito sosiaalityöntekijään

Tukihenkilö ja sosiaalityöntekijä voivat tavata tarvittaessa tai pitää yhteyttä puhelimitse. Tapaamisraportit ovat myös yksi yhteydenpitoväline.

Tukihenkilön kannattaa olla itse aktiivinen yhteydenpidossa sosiaalityöntekijään. Riittävän yhteydenpidon varmistamiseksi voidaan sopia myös mahdollisista säännöllisistä tapaamisista esim. puolen vuoden tai vuoden välein.

Mahdollisesta sosiaalityöntekijän vaihtumisesta on aina kerrottava tukihenkilölle ja mahdollisesti järjestettävä tapaaminen uuden sosiaalityöntekijän kanssa.

5.3. Tukihenkilön ja sosiaalityöntekijän toiminnan eroja

Erilaisen lähestymistavan ja erilaisen suhteen vuoksi sosiaalityöntekijän ja tukihenkilön näkemykset tilanteesta ja avuntarpeesta saattavat poiketa toisistaan. Parhaimmillaan ammattilaisen ja vapaaehtoisen näkemykset täydentävät toisiaan.

Sosiaalityöntekijä tuntee yleensä perheen tilanteen pitkältä ajalta. Hän on vastuussa lapsen ja perheen tukemisen kokonaisuudesta. Sosiaalityöntekijä muodostaa käsityksensä lapsesta monesta palasesta: omista havainnoistaan, vanhempien kertomasta, yhteistyökumppaneiden viesteistä ja työkokemuksen pohjalta.

Tukihenkilön tehtävänä on keskittyä lapseen tämän arkipäivässä. Tukihenkilölle tuettava lapsi tai nuori on ainutkertainen tai yksittäinen. Hän tutustuu lapseen viettämällä aikaa ja tekemällä erilaisia asioita tämän kanssa. Lapsen luonnollisessa ympäristössä tutustuminen käy luontevasti ja vapaamuotoisesti. Lapsen on helpompi puhua tukihenkilölle asioistaan, sillä tämä ei edusta mitään viranomaistahoa.

Perheelle ja lapselle tarjotun tuen kokonaisuudessa tukihenkilöllä on aivan oma paikkansa ja tehtävänsä. Tukihenkilön ei tarvitse, eikä hänen kuulu käyttää voimavarojaan perheen elämäntilanteen selvittämiseksi tai ongelmien ratkaisemiseksi, ne ovat ammattilaisen tehtäviä. Sen sijaan hänen tehtävänä on tarvittaessa rohkaista tuettavaa tai tämän perhettä hakemaan ammattiapua. Tukihenkilö saa ja hänen tehtävänsä on olla oma itsensä. Hän on turvallinen aikuinen, joka on ottanut vastaan haasteen olla tukena lapsen arjessa.

6. Tukihenkilön tuki

Tukihenkilöllä on oikeus saada taustaorganisaatiolta tukea, ohjausta, arvostusta ja kannustusta tärkeässä tehtävässään. Tukihenkilöiden koulutusta, ohjausta ja tukea voidaan järjestää myös eri tahojen yhteistyönä. Esim. Erityishuoltojärjestöjen liitto EHJÄ ry järjestää kuntien kanssa tukihenkilöiden peruskoulutusta, jatkokoulutusta ja työnohjausta.

- ✿ **Henkilökohtainen ohjaus**
 - ✿ Tukihenkilö voi aina ottaa yhteyttä lapsen sosiaalityöntekijään kokiessaan tarvitsevana tukea tai ohjausta.

- ✿ **Tukihenkilöiden vertaistapaamiset**
 - ✿ Tukihenkilöiden tapaamisessa on mahdollisuus tavata muita tukihenkilöitä ja keskustella heidän kanssaan tukihenkilönä toimimiseen liittyvistä asioista. Vertaisryhmässä voi jakaa kokemuksia ja tunteita ja peilata niitä toisten kokemuksiin. Muiden tukihenkilöiden kanssa voi pohtia ratkaisuja pulmatilanteisiin ja saada uusia näkökulmia ja vinkkejä omaan toimintaan. Keskusteluissa ei kerrota tuettavan henkilöllisyyttä, vaitiolovelvollisuus säilyy ryhmätapaamisissakin. Ryhmässä käsitellyt asiat jäävät vain ryhmän tietoon. Ryhmän koollekutsuja voi olla tukihenkilötoiminnasta vastaava sosiaalityöntekijä.

- ✿ **Lisäkoulutus**
 - ✿ Tukihenkilöille voidaan järjestää peruskoulutuksen lisäksi myös jatkokoulutusta. Tukihenkilöt voivat tehdä itse aloitteen koulutuksen järjestämiseksi ja esittää toiveita käsiteltävästä aiheesta. Myös järjestöjen ja kunnan järjestämät koulutus- ja luennointitilaisuudet voivat tuoda kaivattua tietoa tukihenkilönä toimivalle.

- ✿ **Virkistystoiminta**
 - ✿ Virkistystoimintaa ovat tukihenkilöille järjestettävät tai tarkoitetut tapahtumat, retket, pikkujoulut tai saunailat. Tapahtumat ovat tukihenkilöille viestejä siitä, että heidän toimintaansa arvostetaan.

7. Tukisuhteen käytännön järjestelyt kunnassa

- ✿ **Tukihenkilöiden rekrytointi ja haastattelu**
 - ✿ Sosiaalityöntekijä haastattelee tukihenkilöksi tai tukiperheeksi haluavan.
 - ✿ Lomake: Tukihenkilöhaastattelu

- ✿ **Sopimus tukisuhteesta**
 - ✿ Tukisuhde perustuu tukihenkilön, tuettavan ja hänen vanhempiansa sekä sosiaalityöntekijän yhteiseen sopimukseen, joka täytetään aloitustapaamisessa.
 - ✿ Lomake: Tukihenkilösopimus

✿ **Päätös tukisuhteesta**

- ✿ Tukisuhteen aloittamisesta tehdään virallinen päätös lastensuojelulain mukaan.
- ✿ Päätös voidaan tehdä määräaikaisena esimerkiksi vuodeksi kerrallaan tai toistaiseksi voimassaolevaksi.
- ✿ Myös tukisuhteen lopettamisesta tehdään erillinen päätös, jos päätös on tehty toistaiseksi voimassaolevaksi.
- ✿ Päätökset tekee kunnan sosiaalityöntekijä.

✿ **Tukihenkilöpalkkio ja kulukorvaus**

- ✿ Kunnat maksavat tukihenkilölle tai tukiperheelle kuukausittain pienen palkkion.
 - ✿ Tukihenkilölle kiinteä kuukausimaksu 50 e/kk/lapsi
 - ✿ Tukiperheelle 30 e/vrk (Yksi tukiperheviikonloppu = 2 vrk (pe-su))
- ✿ Palkkio on verollista tuloa, joten tukihenkilö tai tukiperhe toimittaa verokortin sosiaalitoimistoon.

- ✿ Lisäksi tukihenkilölle korvataan myös toiminnasta aiheutuneita kuluja.

- ✿ Tukihenkilölle 25 e/kk
- ✿ Tukiperheelle 20 e /vrk

Kulukorvaukset kattavat esim. tukihenkilön ja tuettavan yhteisiä harrastus- ja matkakuluja, lippuja urheilukilpailuihin tai elokuviin. Jos tukihenkilö ei esitä kuluista kuittia, myös niistä maksettava korvaus on verollista.

✿ **Raportointi**

Tukihenkilön on toimitettava kuukausittain kirjallinen selvitys tukisuhteen kulusta. Tukihenkilö kirjaa, milloin hän on tavannut tuettavaansa ja mitä he ovat yhdessä tehneet. Raporttiin kirjoitetaan myös havaintoja tämän hetkisestä tilanteesta sekä mahdollisia edistymisiä tai huolenaiheita. Raportointi on edellytys tukihenkilöpalkkion ja kulukorvauksen maksamiseksi.

Lomake: Tukihenkilöraportti

Palautelomakkeella kerätään palautetta tukisuhteesta. Palautetta voidaan kerätä tuettavan lisäksi vanhemmalta ja tukihenkilöltä itseltään.

Lomake: Lapsen/nuoren palaute

✿ **Tukihenkilön vastuu ja vakuutukset**

Tukihenkilöllä on normaali huolenpitovelvollisuus lapsesta tai nuoresta. Lapsen ollessa tukihenkilön seurassa tukihenkilö on päävastuussa tuettavastaan. Kun tukihenkilö toimii vastuullisesti ja on huolellinen, vahinkotilanteita ei yleensä synny.

Vapaaehtoistoimintaa koskeva vakuutusturva ja vahingonkorvauskäytännöt ovat kuntakohtaisia. Yleensä vapaaehtoistyöntekijät eivät kuulu vakuutusturvan piiriin, eivätkä ole työsuhteessa kuntaan. Kunnilla on kuitenkin mahdollisuus vakuuttaa tuettavat ja tukihenkilöt tapaturman varalta.

Kuntaa koskee kuitenkin niin sanottu *isännän vastuu*. Sen mukaan tukihenkilötoimintaa järjestävän tahon on vastattava vapaaehtoisen aiheuttamasta vahingosta. (Vahingonkorvauslaki 3 luku 1§.)

Tukihenkilön kannattaa huolehtia siitä, että hänellä on voimassa oleva *koti- ja vapaaajan tapaturmavakuutus*. Tapaturmavakuutus kattaa tukihenkilölle tukityössä sattuneen tapaturman. Kotivakuutukseen taas sisältyy yleensä niin sanottu *vastuuvakuutus*, joka korvaa tukisuhteessa esim. tuettavalle tai jollekin kolmannelle henkilölle aiheutuneen vahingon.

8. Ennen tukiperheeksi tai tukihenkilöksi hyväksymistä

Tukihenkilöt ja tukiperheeksi haluavat **haastatellaan** (lomake: Tukihenkilö/ -perhe haastattelu). Sosiaalityöntekijä tekee tukiperheeksi haluavien luokse kotikäynnin, yhteisesti ennalta sovittuna ajankohtana.

Ennen tukihenkilö tai tukiperhetoiminnan aloittamista vaaditaan lain määräämä **rikosrekisteriote**. Rikosrekisteriote on tilattavissa Oikeusrekisterikeskuksesta esim. sähköpostitse: www.oikeus.fi (Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 14.6.2002/504).

8.1. Miten toteutetaan?

Mikäli lapsen kasvun tukemiseksi tarvitaan tukiperhettä tai tukihenkilöä sosiaalityöntekijä tutustuu ensin lapseen, hänen vanhempiansa ja perheen tilanteeseen (lomake: tukiperhehakemus). Sosiaalityöntekijä pyrkii löytämään lapselle mahdollisimman sopivan perheen tai tukihenkilön.

Ennen tukisuhteen aloittamista lapsi ja vanhemmat käyvät **tutustumassa** tukiperheeseen yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa. Tuolloin on tärkeä puhua asioista, jotka vaikuttavat lapsen hoitoon ja elämään.

Toiminnan alkaessa laaditaan **tukiperhesuunnitelma**, jossa määritellään

- tuen tarve ja kesto
- toiminnan tavoitteet
- yhteistyökäytännöt, jotka helpottavat lapsen sopeutumista perheeseen

Tukisuhteet ovat aina yksilöllisiä, huomioon ottaen lapsen ikä ja tarpeet.

Tukiperhesopimuksen tekevä kunta maksaa yleensä pienen **palkkion ja kulukorvauksen** toiminnasta perheelle.

8.2. Lomakkeet:

1. Tukihenkilö/ tukiperhehakemus
 - lapselle/nuorelle tukiperhettä haettaessa lapsen vanhemmat täyttävät
2. Tukihenkilö/ tukiperhehaastattelu
 - tehdään tukiperheiksi/ tukihenkilöiksi haluaville
3. Tukihenkilö/ tukiperhesopimus
 - tehdään yhdessä lapsen/nuoren, hänen vanhempiansa ja sosiaalityöntekijän kesken
4. Saapumis- ja lähtöilmoitus
 - tehdään jokaisen tukiperheviikonlopun jälkeen
5. Tukihenkilö/ tukiperheraportti
 - Tukihenkilö tai tukiperhe täyttää kuukausittain. Edellytys tukihenkilöpalkkion ja kulukorvauksen maksamiselle
6. Lapsen/nuoren palaute
 - Lapsi/nuori täyttää palautelomakkeen kuukausittain
7. Vanhemman/vanhempien palaute
 - Lapsen/nuoren vanhemmat täyttävät kuukausittain

9. Mitä lapsen/nuoren kanssa voi tehdä?

OTA HUOMIOON:

- ✿ LAPSEN TAI NUOREN KIINNOSTUKSEN KOHTEET
- ✿ IKÄ- JA KEHITYSTASO
- ✿ ELÄMÄNKOKEMUKSET
- ✿ OMAT KIINNOSTUKSEN KOHTEET

TAVOITTEENA ON ETTÄ YHDESSÄ TEKEMINEN ON MOLEMMISTA MUKAVAA!

- ✿ LEIKKIÄ TAI PELATA
- ✿ KÄYDÄ KÄVELYLLÄ TAI RETKELLÄ
- ✿ LUKEA KIRJOJA, OPETELLA NUMEROITA TAI KIRJAIMIA
- ✿ RAKENTAA MAJAN
- ✿ OLLA VAAN
- ✿ KÄYDÄ ELOKUVISSA, TEATTERISSA, HUVIPUISTOSSA, KONSERTISSA, LASTENTAPAHTUMISSA, NÄYTTELYSSÄ...
- ✿ KÄYDÄ UIMASSA
- ✿ KÄYDÄ KIRJASTOSSA
- ✿ TEHDÄ LÄKSYJÄ
- ✿ ASKARRELLA, PIIRTÄÄ, MUOVAILLA, MAALATA
- ✿ TEHDÄ RUOKAA, LEIPOA TAI SIIVOTA
- ✿ HARJOITELLA ASIOIDEN HOITOA JA RAHANKÄYTTÖÄ

PERUSKOULULAISET HALUAVAT KESKUSTELLA AIKUISTEN KANSSA MUUN MUASSA

- ✿ Ystävyyssuhteet
- ✿ Koulussa pärjääminen
- ✿ Suhde vanhempiin
- ✿ Suhde opettajaan (erityisesti ala-asteikäiset)
- ✿ Kodin tapahtumat
- ✿ Harrastukset
- ✿ Lihavuus ja laihduttaminen
- ✿ Tupakka ja päihteet
- ✿ Yksinäisyys
- ✿ Toiveet
- ✿ Seurustelu, rakkaus, seksi (erityisesti yläasteikäiset)

(lähde: Vanhempainopas 2003)

TUKIPERHEHAKEMUS

1(29)

Pvm

1. Lapsen tiedot	Lapsen nimi		Henkilötunnus
	Osoite		Puhelin
2. Henkilötiedot perheen vanhemmista	Isän nimi	Äidin nimi	
	Osoite	Osoite	
	Puhelin	Puhelin	
	Ammatti	Ammatti	
	Työpaikka	Työpaikka	
	Sähköpostiosoite	Sähköpostiosoite	
	Huoltaja ja huoltajan nykyinen avo-/tai aviopuoliso		
3. Henkilötiedot perheen muista lapsista	Nimi ja henkilötunnus		
4. Huomioitavia asioita	Onko perheessänne esiintynyt pitkäaikaisia sairauksia, psyykkisiä tai muita erityisiä ongelmia?		
	Onko perhe ollut aikaisemmin yhteydessä sosiaalikeskukseen?	Kyllä ☐	Ei ☐
	Sosiaalityöntekijä ja kunta/toimen alue		
Onko lapsella erityishoitoa vaativia tarpeita esim. allergioita, kastelua, tuhimista, ADHD, levottomuutta, diabetes tai diagnosoituja sairauksia			

	Onko lapsella päivähoitossa tai koulussa erityisjärjestelyissä?		
5. Toiveita tukiperheen järjestämistä varten	Miksi haette lapsellenne tukiperhettä?		
	Toivomuksia tukiperheen suhteen?		
	Toivotteko lasta tiettyyn perheeseen?	Kyllä ☐ Ei ☐	
	Perheen osoite ja puh. _____		
	Onko lapsi aikaisemmin ollut tässä kodissa?	Kyllä ☐ Ei ☐	
6. Sosiaalityöntekijän lausunto	Sosiaalityöntekijän lausunto tukiperhetarpeesta sekä perheen saamat muut lastensuojelun avohuollon tukitoimet.		
	7. Allekirjoitukset	Paikka ja aika	Isän, äidin tai muun huoltajan allekirjoitus ja nimenselvennys
Paikka ja aika		Sosiaalityöntekijän allekirjoitus ja nimenselvennys	

TIEDOT

1 (4)

TUKIPERHEESTÄ

Pvm.

1. Henkilötiedot perheenjäsenistä	Isän nimi		Henkilötunnus
	Ammatti / työpaikka		Puhelin koti / työ
	Äidin nimi		Henkilötunnus
	Ammatti / työpaikka		Puhelin koti / työ
	Osoite		Kunta
	Vapaa-ajan asunnon osoite		
	Sähköpostiosoite		
	Perheen omat lapset: lapsen nimi, henkilötunnus, asuuko kotona		
2. Tiedot perheessä asuvista muista lapsista	Mikäli perheessä on jo sijoitettuja sijais-/ tukilapsia, heistä ilmoitetaan Sukupuoli, syntymävuosi, sijoitusaika, sijoituskunta		
3. Asuminen	☐ Omistusasunto ☐ Virka- tai työsuhdeasunto ☐ Päävuokralainen ☐ Alivuokralainen ☐ Kerrostalo ☐ Omakotitalo/Rivitalo Muu mikä? ☐		
	Huoneiston pinta-ala m ²	Huoneluku ilman keittiötä ☐ Keittiö ☐ Keittokomero	Sijoitettavalle lapselle varattu huonetila
	Asunnon varustetaso ☐ Viemäri ☐ Vesijohto ☐ WC ☐ Lämmin vesi ☐ Suihku- tai kylpyhuone		
	Lisätietoja		
4. Taloudellinen asema	Perheen tulot kuukaudessa		

TIEDOT

2 (4)

TUKIPERHEESTÄ

Pvm.

<p>5. Perheen terveydentila ja työkyky</p>	<p>Perheenjäsenten jatkuvaa hoitoa vaativat ja vakavat sairaudet</p>
<p>6. Kuvaus perheestä</p>	<p>Lyhyt kuvaus perheestä...</p>
<p>7. Motiivit tukiperheeksi ryhtymiseen</p>	

TIEDOT

3 (4)

TUKIPERHEESTÄ

Pvm.

<p>8. Tukiperhe-toiminnan edellytykset</p> <p>a) Eri perheen jäsenten suhtautuminen tapahtuvaan/tapahtuneeseen perhekokonaisuuden muutokseen</p> <p>b) Valmius/halukkuus osallistua järjestettävään valmennukseen, työnohjaukseen ja koulutukseen</p> <p>c) Valmius yhteistyöhön, sosiaalityöntekijän, päivähoiton, terveydenhoitajan, koulun, perheneuvolan, tms. kanssa</p> <p>d) Muuta</p>	
<p>9. Toiveita tukilapsista/tukilapsista</p>	<p>Toivomme lapsen tai nuoren olevan iältään ☐ 0 – 2 -vuotias ☐ 3 – 6 -vuotias ☐ 7 – 12 -vuotias ☐ 13-vuotias tai vanhempi</p> <p>Olemme valmiit ottamaan lapsen hoitoomme ☐ viikonlopuksi ☐ lomien ajaksi ☐ pidemmäksi ajaksi ☐ muuksi ajaksi</p> <p>Oletteko valmiit ottamaan vammaisen tai muuta erityishoitoa tarvitsevan lapsen</p> <p>Muita toivomuksia lapsen/lasten suhteen:</p>

TIEDOT

4 (4)

TUKIPERHEESTÄ

Pvm.

10. Tuki- ja sijaisperhekoulutus	Haluamme osallistua tukiperheille tulevaisuudessa järjestettävään koulutukseen		
	Valmennus	Koulutus	Vertaisryhmätoiminta
	☐ Kyllä ☐ Ei	☐ Kyllä ☐ Ei	☐ Kyllä ☐ Ei
	Paikka ja aika	Isän allekirjoitus	Äidin allekirjoitus
11. Sosiaalityöntekijän lausunto kodista			
	Paikka ja aika	Sosiaalityöntekijän allekirjoitus	

Ennen tukiperheeksi hyväksymistä:

1. Pyydämme Teitä palauttamaan Tiedot tukiperheestä – lomakkeen täytettynä osoitteeseen:
2. Työntekijämme tulevat kotikäynnille, yhteisesti ennalta sovittuna ajankohtana.
3. Pyydämme Teitä toimittamaan Rikosrekisteriotteen, joka on tilattavissanne Oikeusrekisterikeskuksesta ohessa olevalla lomakkeella os.: PL 157, 13 101 HÄMEENLINNA tai sähköpostitse: www.oikeus.fi (504/2002 Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä).
4. Suostumuksellanne yksikkömme pyytää asuinkuntaanne täyttämään lomakkeen: Selvityspyyntö perhehoito- tai tukiperhelasta toivovasta perheestä.

TUKIHENKILÖHAASTATTELU

Nimi:
Henkilötunnus:
Osoite:
Puhelin:
Sähköpostiosoite:
Ammatti/koulutus:
Työpaikka/opiskelupaikka:
Työpuhelin:
Perhesuhteet:
Puolison nimi ja syntymäaika:
Lasten nimet ja syntymäajat:
Onko terveydentilassasi jotain, mikä olisi huomioitava tuettavaa valittaessa:
Suhtautumisesi päihteisiin:
Kotieläimet:
Miksi haluaisit toimia tukihenkilönä:

Aikaisemmat kokemuksesi työskentelystä lasten/lapsiperheiden kanssa:

Miten kuvaillet itseäsi:

Omat harrastuksesi ja mahdolliset erityistaidot:

Millainen tukihenkilö olisit:

Arvioitko pystyväsi sitoutumaan toimintaan vähintään vuodeksi:

Toiveita tuettavan lapsen/nuoren suhteen:

Oletko valmis toimimaan erityislapsen tukihenkilönä:

Suhtautumisesi päihde- tai mielenterveysongelmaisiin perheisiin:

Onko sinulla mahdollisuus käyttää omaa autoa toiminnassa:

Millaista tukea toivot saavasi tukihenkilönä toimiessasi:

Muuta:

Haastattelijan arvio tukihenkilöstä:

Aika ja paikka:

Haastattelijan allekirjoitus ja nimenselvennys:

TUKIPERHESOPIMUS

1 (2)

Pvm.

1. Sopijapuolet	Tukiperhetoiminnan järjestämisestä vastaava kunta	
	Kunnan yhteyshenkilö	Osoite ja puhelinnumero
	Tukiperheen isän nimi	Tukiperheen osoite
	Tukiperheen äidin nimi	Tukiperheen puhelinnumerot
	Tukiperheessä olevan lapsen isän nimi	Osoite ja puhelinnumero
	Tukiperheessä olevan lapsen äidin nimi	Osoite ja puhelinnumero
2. Tukiperheessä oleva lapsi/olevat lapset	Lapsen nimi	Henkilötunnus
3. Sopimuksen sisältö	<p>TUKIPERHE SITOUTUU</p> <ul style="list-style-type: none"> - turvaamaan lapselle hyvän hoidon ja huolenpidon sekä asiallisen valvonnan - olemaan yhteydessä kunnan tukiperhetoiminnan yhteyshenkilöön sopimuksen sekä tarpeen mukaisesti - noudattamaan vaitiolovelvollisuutta tuettavan ja hänen perheensä asioissa - suunnitelman mukaiseen tukiperhetoiminnan toteutukseen <p>LAPSEN VANHEMMAT SITOUTUVAT</p> <ul style="list-style-type: none"> - huolehtimaan lapselle asianmukaiset varusteet (esim. vaatteet, lääkkeet) - noudattamaan yhdessä sovittuja käyntiaikoja - noudattamaan laadittua tukiperhesuunnitelmaa <p>KUNNAN SOSIAALITOIMI SITOUTUU</p> <ul style="list-style-type: none"> - antamaan tukiperheelle tukea - maksamaan sopimuksen mukaisen palkkion ja korvauksen - edistämään tukiperheen koulutuksiin ja vertaistoimintaan osallistumista <p>Tukiperheelle maksetaan kuukausittain toteutuneiden tukiperhekäyntien mukaan tukiperheen ilmoitettua palkkio _____ € / vrk ja kulukorvaus _____ € / vrk ja sopimuksen mukaisista kuljetuksista matkakulukorvaus _____ / km. Muista korvauksista sovittava erikseen.</p>	
4. Sopimuksen voimassaolo	<p>Sopimus on voimassa _____ - _____</p> <p>Väliarviointipäivämäärä _____</p> <p>Sopimus voidaan voimassaoloajasta riippumatta irtisanoa päättymään irtisanomista seuraavan kuukauden kuluttua. Jos tukiperheen toiminta todetaan sopimattomaksi, voidaan sopimus purkaa välittömästi.</p>	

TUKIHENKILÖSUUNNITELMA

Tukisuhteen kesto: _____

tuettava(t):
huoltaja(t):
tukihenkilö tai tukiperhe:
sosiaalityöntekijä:

Tukisuhteen tavoitteet ja seuranta:

Pelisäännöt (kuinka usein tavataan, kuljetukset tapaamisiin, mitä yhdessä tehdään, miten pidetään muulloin yhteyttä):

Orivesi ____ / ____ 20____

tuettava / huoltaja

tukihenkilö / -perhe

sosiaalityöntekijä

sosiaalityöntekijä

SAAPUMIS- JA LÄHTÖILMOITUS 1 (29)

Pvm

Lapsen tiedot	Lapsen / lasten nimi:		Henkilötunnus:
	Saapumispäivä / kelloai- ka	Lähtöpäivä / kelloaika	Hoitovuorokau- si/vuorokausia
	Lasten kuljettaminen (yleiset kulkuneuvot / oma auto / mistä – mihin / kilometrit yhteen- sä)		
	Maksun saaja:		Henkilötunnus:
	Osoite:		
	Pankkiyhteys:		
Päiväys ja allekirjoitus:			

Kunnan sosiaali- työntekijän merkinnät	Kulukorvaus:		
	Hoitopalkkio:		
	Matkakorvaus:		
	Päivämäärä	Käsittelijä:	Lähetetty palkkatoimistoon:

LAPSEN/ NUOREN PALAUTE TUKIPERHEKÄYNNISTÄ

Pvm _____

Lapsen nimi: _____

Ikä: _____

Tukiperhe: _____

Mikä seuraavista kasvoista kuvaa parhaiten tukiperhekäyntejäsi? (Ympyröi)

Kiitettävä

Hyvä

Tyydyttävä

Huono

Mikä tukiperhekäynnissä oli mukavinta, miksi?

Onko ehdotuksia/ toivomuksia?

Mikä tukiperhekäynnissä oli ikävää, miksi?

Mikä jäi parhaiten mieleen: Kerro tai piirrä kuva paperin toiselle puolelle →

VANHEMMAN/ VANHEMPIEN PALAUTE TUKIPERHEKÄYNNISTÄ

Pvm ____.

Lapsen nimi: _____

Ikä: _____

Tukiperhe: _____

1. Mikä seuraavista kuvaa parhaiten lapsesi/lastesi tukiperhekäyntejä? (Ympyröi)

1. Kiitettävä
2. Hyvä
3. Tyydyttävä
4. Huono

2. Miten lapsen/lasten tukiperhekäynnit vastasivat toiveitanne ja odotuksianne?

3. Miten yhteistyö onnistui?

- tukiperheen kanssa

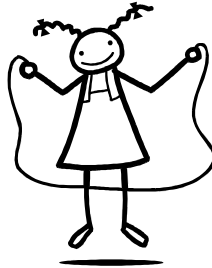
- sosiaalityöntekijän kanssa

4. Mihin olette tyytyväisiä, entä minkä olisitte halunnut olla toisin?

5. Muuta kommentoitavaa? (Voit kirjoittaa myös paperin toiselle puolelle)

KITOS PALAUTTEESTASI!

Minustako tukihenkilö tai meidän perheestä tukiperhe?

Mitä on tukihenkilö- ja tukiperhetoiminta

Tukiperhe- ja tukihenkilötoiminta on lastensuojelun avohuollon tukitoimenpide, jolla tuetaan lasta/ nuorta ja lapsen perhettä suunnitelmallisesti. Tavoitteena on tukea perhettä niin, että se jatkossa selviytyy omin voimin.

- **Tukihenkilö** on lapselle tai nuorelle aikuisen malli, kuuntelija, keskustelukumppani ja turvallinen aikuinen, jonka kanssa voi yhdessä harrastaa ja toimia.
- **Tukiperhetoiminta** on antoisaa ja tavoitteellista vapaaehtoistyötä niille, jotka pitävät lapsista ja haluavat jakaa arkensa tuettavien lasten kanssa. Tuettava lapsi vierailee tukiperheessä sovitusti ja säännöllisesti esimerkiksi yhden viikonlopun kuukaudessa.

Milloin tukihenkilöä tai tukiperhettä tarvitaan?

Tukiperhe tai tukihenkilöä tarvitaan, kun lapsen vanhempien tai nuoren omat voimavarat joutuvat koetukselle, ympärillä ei ole sukulaisia ja ystäviä, vanhemmat ovat väsyneitä, on vaikeuksia kasvatusasioissa, koulussa tai ihmissuhteissa.

Kuka voi toimia tukihenkilönä tai tukiperheenä?

Lapsen tai nuoren tukihenkilö on tavallinen luotettava aikuinen (yli 18 v.), jonka oma elämä on kunnossa.

Tukiperheeksi etsitään tavallisia perheitä. He voivat olla nuoria tai vanhoja, lapsettomia tai heillä voi olla omia lapsia. Tukiperheenä voi toimia myös yksin asuva.

Tärkeää on, että tukihenkilöllä/ -perheellä on

- aikaa ja tilaa tuettavalle lapselle/nuorelle
- halua vastata lapsen/nuoren tarpeisiin
- myönteinen elämänsen
- joustavuutta
- sitoutuneisuutta
- yhteistyötaitoja.

Jos olet kiinnostunut toimimaan tukihenkilönä tai tukiperheenä ota yhteyttä kuntasi sosiaalityöntekijään.